

Vaders knoop

Mevr. N. van Sillevoeldt-Haasse

Vóór dokter de zaal afging riep hij nog even zuster Annie bij zich.

„U zal vandaag wel wat moeite hebben met onzen kleinen Kees, zuster. Ik heb hem nogal pijn moeten doen, arm joch, en er is kans dat het nog wel een poos zal naverken. Probeer hem wat af te leiden, wilt u?”

„Ja dokter, ik zal doen wat ik kan”, verzekerde de kleine blonde zuster ijverig. „Arme Kees!”

„We halen hem er wel door!” De dokter vertrouwde op zijn kunde en op Keesje's taai levenskracht. Keesje, nu al drie maanden hier in 't ziekenhuis, met de leelijke beenvliesontsteking en de folterende pijnen! 't Was gekomen door een kleinigheid, zoo'n ongelukje zooals er in de schooljaren van elken jongen zooveel voorkomen. 's Morgens, op weg naar school, had hij met de vriendjes een balletje loopen voortschoppen, héél gewoon, héél onschuldig. Dat Karel's voet uitschoot en hem trof, even boven de knie, was óók niets bijzonders, zoo iets achtte je niet, als je een ferme, stevige jongen was van al negen jaar!

Dat het been echter 's avonds zoo'n pijn deed, en dat 's morgens de dokter moest komen bij het schreeuwende, brullende Keesje, dat had niemand kunnen denken! En na dagen van ondragelijke pijnen, had de moeder zelf gesmeekt: „Dokter, o, dokter, gééff hem toch wat dat hij slaapt, ik kan het niet meer aanzien!”

En de dokter, die niet hield van verbergen of verbloemen, had gezegd, zóó dat Kees het niet hoorde: „Daarmee durf ik nog niet beginnen, 't kan zijn dat er tijden komen dat hij 't nog noodiger heeft dan nú!” En moeder was heel wit geworden en had even gewankeld, maar tegen Kees had ze geglimlacht en gezegd: „'t Zal gauw over zijn, flink maar, jongen!”

Nu lag Kees al drie maanden hier, en van beterschap was nog niet veel te bespeuren. Hij had zijn goede dagen, dat is waar, maar er kwamen ook oogeblikken dat het ventje wild was, wild van pijn! Dan beten zijn sterke gezonde tanden in het dek, dan wrongen zijn handen de witte lak van de stangen van 't ledikantje, dan huilde en kreunde hij als een dier in nood!

Alle zusters hadden met hem te doen, allen deden ze wat ze konden om hem te helpen en te kalmeeren, maar géén die op hem vermocht wat zuster Annie kon bereiken. Haar hand op zijn voorhoofd bracht welkome rust, haar zachte, warme troostwoorden deden zijn kreten verstommen, haar arm om zijn wringend lijfje deed hem bedaren. Voelde Keesje dat elk harer bewegingen, elk harer woorden of blikken, werden ingegeven door een hart vol liefde en erbarmen, gesterkt en „ziende” gemaakt door den Heer, Wien zij in haar gebeden vroeg om voorlichting bij haar werk?

Kinderen zijn vaak veel gevoeliger dan wij denken voor datgene wat „van binnen uit” is bij de volwassenen waarmee zij omgaan, en met onfeilbare juistheid weten zij het te onderscheiden van wat alleen „van buiten” is. Hoe het zij, zuster Annie was degene tot wie de dokter zich bij voorkeur wendde als hij speciale zorg voor Keesje nodig achtte, en hij, met zijn menschenkennis, wist wel, waarom. Want de artsen die hun taak ernstig opvatten, bestudeeren niet alleen hun patiën-

ten, maar ook degenen die ze moeten verzorgen en oppassen!

't Was zooals dokter voorzien had, het werd een zware dag voor Kees. En voor zuster Annie. De pijnen, door het noodzakelijk onderzoek opgeroepen, verergerden met het uur, en met groote, bange oogen lag de jongen te wachten op wat hij wist dat zich weer herhalen ging, de foltering die bijna ondragelijk was!

Zuster Annie, kalm en rustig, was telkens in zijne nabijheid, tusschen haar andere werk door. Nu eens schudde zij zijn kussen op en streelde hem tegelijk het bleeke gezichtje, dan weer vatte zij even zijn onrustig dwalende handen bijeen en legde ze met een bemoedigend drukje stil op de witte spreij. Ze had hem het nieuwe boek gegeven dat Vader gisteren gebracht had, en het potje met primula's, geschenkje van Moeder, op zijn tafeltje naast hem gezet, om de nieuwe knoppen te tellen die er weer bijgekomen waren. En vanuit elke plaats in de zaal waar zij zich bevond, probeerde zij hem in 't oog te houden, gespannen op elke verandering die een naderenden pijnaanval voorspelde. Vaak ving zij hierbij zijn blik op, die haar wederkeerig overal zocht, en dan knikte ze hem bemoedigend toe, uit de verte. Ze wist dat het hem al zoo'n groote steun was, te voelen dat er iemand was die voortdurend met hem meeleeft.

Tegen den middag was het wel een zekerheid geworden voor de zaalzusters, voor de andere patiënten en voor Keesje zelf ook, dat het vandaag érg zou zijn. Vader's boek lag onaangeroerd aan het voeteneind en Keesje's onafgebroken gekreun verstoorde de rust van andere zieken, die deze toch zoozeer behoeften. Zuster Annie had zich naast zijn bedje gezet en hield zijn hand vast, die de hare bijna pijnlijk omklemd.

„Stil, Kees, probeer het of je 't nog een beetje kunt uithouden!” vroeg ze telkens dringend. „Denk eens aan de anderen, die kunnen niet slapen door jou gekreun! Die arme Opa Brouwer aan je rechterkant heeft vannacht zoo slecht gerust, en hij wil nu zoo graag een dutje doen. En aan den overkant, je groote vriend met de gebroken beenen, denk je dat dié geen pijn heeft? Maar hóór je hem?

Dezer dagen had de overdracht plaats van een gebrandschilderd glas-in-loodraam, voorstellende de barmhertigheid, en door de Vereen. van Geneesheeren aan het Diaconessenhuis te Leeuwarden geschonken.

Neen, hè? Wees nu ook eens gróót, Kees, zoo groot als je Vader, zeg!”

Stom keken de angstige oogen haar aan, het kreunen verminderde niet.

In het laadje van het tafeltje naast Kees' bed zocht de zuster een schoonen zakdoek, om de klamme slapen van het ventje met wat eau-de-cologne te bevochtigen. Daar kwam haar de knoop tusschen de vingers, de groote koperen knoop met de ankers er op. Die was gisteren van Vader's jas afgevallen en onder het bed gerold, waar de zuster hem vanmorgen vond. Vader was zeeman, en pas een paar dagen thuis van een lange reis. Geen wonder dat hij nu zoo vaak mogelijk zijn jongen bezocht en hem met allerlei geschenken probeerde op te vroolijken. Vader was in Kees' oogen een held! Dat vertelde hij vaak genoeg aan wie het maar hooren wilde, in zijn goede uren. Vader had menschen gered, niet ééns, maar meermalen, en Vader had een medaille, omdat hij zoo moedig was. O, om zoo te zijn als Vader!

Zuster Annie wist het wel, hoe de stoere, flinke zeeman in alles het voorbeeld was voor onzen armen Kees. En daarom probeerde ze hem vaak te bedaren door hem aan Vader's heldenmoed te herinneren. Dikwijls lukte het, maar nu, terwijl de pijnen hem martelden, heviger dan ooit, hadden haar woorden geen uitwerking. Met den jasknoop in de hand bleef ze even over het laadje gebogen staan, de oogen gesloten in stil, vurig gebéd. En God, in Zijne Wijsheid en Liefde, zond haar de juiste gedachte.

„Kees, hier heb ik den knoop van Vader's jas, van jou moedigen, flinken Vader. Nu haal ik een naald en draad, wacht even, en dan zal je eens zien wat ik doel!”

Even wipte zuster Annie naar het kleine kamertje, opzijde van de zaal, waar het algemeene naaimandje stond. Zou 't helpen, zou 't heusch helpen, wat ze ging doen, wat haar daar juist was ingegeven, toen ze naast Kees' bedje smeekte om voorlichting?

Vastbesloten kwam ze terug, met naald en draad, en boog zich over den jongen heen.

„Kijk, Kees, nu naai ik Vader's knoop hier, vóór, op je hansop, dáár op 't zelfde plekje waar Vader's medaille zit. Leg daar nu je hand op, zoo, en denk nu maar den heelen tijd dat je Vader bent, Vader die zoo'n held is, die in 't water springt om menschen te redden, die heelemaal niet bang is voor water of wat ook en die zeker nóóit zoo heel hard zou klagen als hij pijn had.

Over het door smart verwrongen gezichtje gleed een glansje, heel zwak en voorbijgaand, en het tot een vuist gebalde handje ontspande zich bij de aanraking van het ronde koperen schijfje dat op Vader's jas méé was geweest in uren van gevaar en nood.

De dag ging voorbij en de dokter kwam voor zijn namiddagbezoek.

„Hoe was Kees vandaag, zuster Annie?” „Kees wordt een held, dokter, kijk maar eens hoe hij daar ligt.”

En de dokter vond een arm, klein ventje, afgetobt door pijn, maar rustig en stil. Moed blikte uit de groote oogen, yastberadenheid lag op het verwrongen mondje en de hand streelde Vader's knoop, die als een glinsterende medaille op zijn hansop preikte. En Opa Brouwer had ongestoord zijn middagdutje kunnen doen.